

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII KADENCJA**

Warszawa, dnia 20 czerwca 2013 r.

Druk nr 389

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu, my niżej podpisani senatorowie wnosimy o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniamy senatora Jarosława Laseckiego.

W załączeniu przekazujemy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

(-) Łukasz Abgarowicz	(-) Rafał Muchacki
(-) Robert Dowhan	(-) Andrzej Owczarek
(-) Wiesław Kilian	(-) Aleksander Pociąg
(-) Tadeusz Kopeć	(-) Sławomir Preiss
(-) Jarosław Lasecki	(-) Marek Rocki
(-) Zbigniew Meres	(-) Andrzej Szewiński
(-) Jan Michalski	(-) Bogusław Śmigielski
(-) Andrzej Misiołek	

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego

Art. 1. W ustawie z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2011 r. poz. 1264 i poz. 1529) w art. 58 w ust. 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„W tym przypadku kierownik urzędu stanu cywilnego działa także poza okręgiem, o którym mowa w art. 5a ust. 2.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Zasadniczym celem projektu ustawy jest zapewnienie możliwości przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza lokalem urzędu stanu cywilnego na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez każdego kierownika urzędu stanu cywilnego, który wyrazi zgodę na przyjęcie takich oświadczeń.

W myśl art. 58 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 i poz. 1529), zwanej dalej „ustawą”, jeżeli zachodzą uzasadnione przyczyny, kierownik urzędu stanu cywilnego może przyjąć oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński poza lokalem urzędu stanu cywilnego. Ustawodawca nie wskazał jednak w tym przepisie nawet przykładowych przesłanek uzasadniających zawarcie małżeństwa poza lokalem urzędu stanu cywilnego. Bez wątplenia do takich przyczyn należy zaliczyć obłązną chorobę, niepełnosprawność ruchową, pobyt w szpitalu, przebywanie w zakładzie karnym albo jeszcze inną sytuację, która uniemożliwia osobiste stawienie się nupturientów w urzędzie stanu cywilnego. W obecnej interpretacji tego przepisu za uzasadnioną przyczynę może być uznane pragnienie młodej pary, aby zawarcie związku małżeńskiego nastąpiło w miejscu wyjątkowym, które podkreślałoby rangę tego wydarzenia.

Jeżeli zawarcie małżeństwa następuje poza lokalem urzędu stanu cywilnego to, w myśl art. 59 ust. 1 ustawy, w miejscu zawarcia małżeństwa sporządza się protokół stwierdzający złożenie przez przyszłych małżonków oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński. W protokole zamieszcza się ponadto inne dane wymagane przy zawieraniu małżeństwa. Protokół po podpisaniu przez małżonków, świadków i kierownika urzędu stanu cywilnego stanowi podstawę do sporządzenia aktu małżeństwa.

Należy jednak zauważyć, że zgodnie z art. 5a ustawy urzędy stanu cywilnego wchodzą w skład urzędu gminy, a gmina stanowi okręg działania tych urzędów. W związku z powyższym kierownik urzędu stanu cywilnego może przyjąć oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński poza lokalem urzędu stanu cywilnego, ale w okręgu działania tego urzędu, czyli w miejscu położonym na terenie gminy, w skład której wchodzi dany urząd stanu cywilnego.

Pomimo stosowania szerszej interpretacji art. 58 ust. 3 ustawy możliwość zawarcia związku małżeńskiego poza lokalem urzędu stanu cywilnego uzależniona jest od decyzji,

a nierzadko też dobrej woli kierownika urzędu stanu cywilnego, który rozpatruje podanie złożone w tej sprawie i dokonuje oceny czy zachodzą uzasadnione przyczyny umożliwiające zawarcie związku małżeńskiego we wskazanym miejscu poza siedzibą tego urzędu.

W praktyce często się zdarza, że kierownik urzędu stanu cywilnego, który wyraził zgodę na przyjęcie oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński poza lokalem urzędu stanu cywilnego, nie może tego oświadczenia przyjąć, ponieważ miejsce wskazane przez nupturientów znajduje się w okręgu działania innego urzędu stanu cywilnego, a w ocenie kierownika tego urzędu nie zachodzą uzasadnione przyczyny do przyjęcia przedmiotowego oświadczenia poza lokalem urzędu stanu cywilnego.

W związku z powyższym nowelizacja przedmiotowej ustawy ma na celu zniesienie tego ograniczenia poprzez umożliwienie kierownikowi urzędu stanu cywilnego przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński także w miejscu poza lokalem urzędu stanu cywilnego, które znajduje się poza okręgiem działania danego urzędu stanu cywilnego.

Zaproponowane rozwiązanie wychodzi naprzeciw oczekiwaniom społecznym, a przede wszystkim osób, dla których niezwykle istotne jest, aby zawarcie związku małżeńskiego mogło się odbyć w wyjątkowym lub szczególnie ważnym dla nich miejscu.

Projekt ustawy nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.